

Handbok om partiell ålderspension

Den partiella förtida ålderspensionen och dess inverkan på andra förmåner och pensioner presenteras här kortfattat och förenklat. Nedan används den kortare benämningen partiell ålderspension. Några enkla exempel ges också. Handboken är i första hand avsedd att användas av pensionsrådgivarna. Uppgifterna i handboken följer den lagstiftning som gällde sommaren 2025.

Innehåll

Partiell ålderspension i huvuddrag	2	Folkpension	7
Partiell ålderspension från 62 års ålder.....	2	Efterlevandepension från FPA	8
Vem kan inte få partiell ålderspension?.....	2	Garantipension	8
Partiell ålderspension är antingen 25 eller 50 procent av den intjänade pensionen.....	3	Utkomstskydd för arbetslösa	8
Partiell ålderspension förtidsminskas vid uttag före egen pensionsålder.....	3	Sjukförsäkring	8
Partiell ålderspension kan också uppskovsförhöjas vid uttag efter pensionsåldern.....	4	Rehabilitering	9
Partiell ålderspension kan inte dras in, men kan övervägas i 3 månader.....	4	Bostadsbidrag	9
Partiell ålderspension och ålderspension	4	Utkomststöd	9
Partiell ålderspension och invalidpension	6	Handikappbidrag	9
Efterlevandepension inom arbetspensions-systemet	6	Beskattning	10
Förmånslåtarens fick partiell ålderspension.....	6	LITA-förmåner	10
Efterlevande maken får partiell ålderspension.....	7	Utländska förmåner och utbetalning till utlandet	11
		Vad arbetsgivaren bör beakta	11

Partiell ålderspension i huvuddrag

En förutsättning för att få partiell ålderspension är att personen har uppnått åldersgränsen för den. Partiell ålderspension kan beviljas personer som inte får någon annan arbetspension.

Partiell ålderspension från 62 års ålder

Den partiella ålderspensionen är en del av personens egen intjänade ålderspension och kan tas ut från 62 års ålder utan övre åldersgräns.

Åldersgränsen för partiell ålderspension höjdes från 61 år till 62 år för dem som är födda år 1964. För dem som är födda 1965 eller senare höjs den nedre åldersgränsen med högst två månader i sänder, liksom den lägsta åldern för ålderspension. Det innebär att den nedre åldersgränsen för partiell ålderspension för dem som är födda år 1964 eller senare alltid kommer att vara tre år före den lägsta åldern för ålderspension.

Partiell ålderspension beviljas från början av den månad som följer på den då ansökan lämnats in. Partiell ålderspension beviljas inte retroaktivt. Den som tar ut partiell ålderspension har inte rätt att få ett arbetspensionskort.

De som får partiell ålderspension får arbeta utan begränsning men behöver inte arbeta alls. Dessutom kan de få någon förmån, t.ex. arbetslöshetsdagpenning, och den partiella ålderspensionen utgör inget hinder för utbetalning av dagpenningen och påverkar inte heller dagpenningens storlek. Om en person vill arbeta mindre för att hen tar ut partiell ålderspension, har arbetsgivaren en skyldighet att försöka ordna med deltidsarbete.

För arbetsinkomster man har under tiden med partiell ålderspension tjänar man in ny arbetspension på samma sätt som personer som inte får pension.

Pensionen tillväxer med 1,7 % till slutet av den månad då personen fyller 63 år ännu till slutet av år 2025. Efter det är procentsatsen 1,5 för alla.

Vem kan inte få partiell ålderspension?

Partiell ålderspension beviljas inte, om personen får

- någon annan förmån som grundar sig på hens eget arbete enligt arbetspensionslagarna i Finland
- avträdelsestöd eller
- invalidpension som har lämnats vilande på grund av förvärvsarbete. Invalidpensionen är fortfarande i kraft, fast den har lämnats vilande på grund av arbete. Därför utgör den ett hinder för partiell ålderspension.

Partiell ålderspension beviljas inte heller före åldersklassens lägsta pensionsålder till sådana anställda inom den offentliga sektorn, som redan har uppnått sin yrkesbaserade pensionsålder, som är lägre än åldersklassens lägsta pensionsålder. Det skulle vara ofördelaktigt på grund av förtidsminskningen. Den som har valt en lägre yrkesbaserad pensionsålder kan alltså ta ut partiell ålderspension antingen före den yrkesbaserade pensionsåldern eller efter åldersklassens lägsta pensionsålder, men inte mellan dessa åldrar.

Partiell ålderspension är antingen 25 eller 50 procent av den intjänade pensionen

Den partiella ålderspensionens belopp är antingen 25 eller 50 procent av hela den ålderspension (baspension) som personen enligt alla arbetspensionslagar har tjänat in före utgången av året före det år då den partiella ålderspensionen börjar.

Man kan först ta ut en 25 procents andel som partiell ålderspension och senare ytterligare en 25 procents andel. Efter det kan pensionens storlek inte ändras. Om man genast tar ut 50 procents partiell ålderspension kan man inte ändra på det senare.

Den partiella ålderspensionen omfattar den enligt alla arbetspensionslagar intjänade pensionen. Det är inte möjligt att ta ut t.ex. endast den andel som intjänats enligt en viss arbetspensionslag.

Tilläggs pension från den privata sektorn beviljas inte som partiell ålderspension. Tilläggs pension från den offentliga sektorn kan ingå i den partiella ålderspensionen, om personen har uppnått åldersklassens lägsta pensionsålder när hen börjar ta ut partiell ålderspension och villkoret om kontinuerligt anställningsförhållande uppfylls.

Om man tar ut ålderspension i två delar (25 % + 25 %) och den första delen inte innehåller tilläggs pension från offentliga sektorn, ingår tilläggs pensionen inte heller i den andra delen, även om den börjar först efter den lägsta pensionsåldern.

Offentligt anställda som är födda före år 1960 har eventuellt haft en personlig pensionsålder mellan 63 och 65 års ålder. Deras partiella ålderspension innehåller tilläggs pensionens andel, om den partiella ålderspensionen har börjat efter den personliga pensionsåldern. Alla offentligt anställda som har haft en personlig pensionsålder har uppnått den åldern före år 2025.

Partiell ålderspension förtidsminskas vid uttag före egen pensionsålder

Den andel på 25 eller 50 procent av pensionen som tas ut minskar permanent genom förtidsminskningen, om den tas ut före åldersklassens lägsta pensionsålder. Den partiella ålderspensionens belopp minskar med 0,4 procent för varje månad med vilken personens ålder under den månad då den partiella ålderspensionen börjar understiger den lägsta pensionsåldern för personens åldersklass. Den partiella ålderspensionens belopp justeras också med livslängdskoefficienten, precis som alla andra intjänade pensioner.

Exempel: Personen är född i juni 1963. I slutet av år 2024 är den intjänade pensionen 2 500 e/mån. Den partiella ålderspensionen börjar 1.7.2025. Personen tar ut partiell ålderspension som är 25 procent av den intjänade pensionen, 625 e/mån. Eftersom personen är född år 1963 är den lägsta pensionsåldern för hans åldersklass 65 år. I och med att hen tar ut partiell ålderspension efter fyllda 62 år 1.7.2025, är förtidsminskningen $0,4 \times 36 \text{ mån} = 14,4 \%$. Den partiella ålderspensionen är då $625 - (625 \times 0,144) = 535 \text{ e/mån}$.

Livslängdskoefficienten som tillämpas på dem som är födda år 1963 är 0,94759. Efter justering med livslängdskoefficienten är den partiella ålderspensionen $535 \times 0,94759 = 506,96 \text{ e/mån}$.

Förtidsminskningen av partiell ålderspension räknas alltid från åldersklassens lägsta pensionsålder, även om personen har någon annan personlig pensionsålder inom den offentliga sektorn.

Partiell ålderspension kan också uppskovsförhöjas vid uttag efter pensionsåldern

Det är också möjligt att börja ta ut partiell ålderspension först efter att ha uppnått åldersklassens lägsta pensionsålder. Då höjs den partiella ålderspensionen med en uppskovsförhöjning, som är 0,4 procent för varje månad med vilken pensionsuttaget blir uppskjutet. Det finns ingen övre åldersgräns för uppskjuten pension.

Exempel: Personen är född i juli 1960 och har i slutet av år 2024 tjänat in pension för 2 500 e/mån. Hen tar ut partiell ålderspension, som är 50 procent av den intjänade pensionen, 1 250 e/mån.

Den partiella ålderspensionen börjar i juli 2025. Eftersom den lägsta pensionsåldern för dem som är födda år 1960 är 64 år 6 månader, blir pensionen uppskjuten med 5 månader. Uppskovsförhöjningen av den partiella ålderspensionen är $5 \times 0,4 \% = 2 \%$. Efter uppskovsförhöjningen är den partiella ålderspensionen $1\,250 + (1\,250 \times 0,02) = 1\,275$ e/mån.

Uppskovsförhöjningen räknas alltid från åldersklassens lägsta pensionsålder, även om personen har någon annan lägre pensionsålder inom den offentliga sektorn.

Om den som tar ut partiell ålderspension under uppskovstiden får arbetslöshetsförmåner, räknas arbetslöshetsmånaderna bort från uppskovstiden vid beräkning av uppskovsförhöjningen.

Partiell ålderspension kan inte dras in, men kan övervägas i 3 månader

Partiell ålderspension kan inte dras in, liksom inte heller annan ålderspension. Om personen ändå beslutar att trots allt inte ta ut partiell ålderspension, kan hen annullera den partiella ålderspensionen inom tre månader från att beslutet om pensionen meddelats. Då återindrivs den redan betalda partiella ålderspensionen av personen.

Läs mer: www.telp.fi – Förmåner – Partiell förtida ålderspension-anvisningarna

Partiell ålderspension och ålderspension

När en person som får partiell ålderspension uppnår den lägsta pensionsåldern för sin åldersklass, kan hen ta ut resten av sin intjänade pension, om hen har upphört med sitt huvudsakliga arbete. Den partiella ålderspensionens andel utgör en del av ålderspensionen och minskar den permanent på grund av förtidsminskningen.

Den andel av den partiella ålderspensionen som har intjänats före år 1995 inom den offentliga sektorn kan ha normerats, om den partiella ålderspensionen har börjat före pensionsåldern inom den offentliga sektorn. Om ålderspensionen efter partiell ålderspension börjar vid pensionsåldern inom den offentliga sektorn eller senare, normeras sparandelen inte. Normeringen gällde endast personer födda före 1960.

Om personen har tagit ut partiell ålderspension först efter den lägsta pensionsåldern, har den partiella ålderspensionens andel utökats med en uppskovsförhöjning. När den egentliga ålderspensionen börjar efter partiell ålderspension beräknas en uppskovsförhöjning till den övriga ålderspensionen (utöver den partiella ålderspensionens del) enligt antalet uppskovsmånader vid den tidpunkt då personen tar ut sin ålderspension.

Ålderspension efter partiell ålderspension innehåller

- den partiella ålderspensionen sådan som den har utbetalats
- sparandelen (den del av den intjänade baspensionen som inte ännu beviljats; med uppskovsförhöjning, om ålderspensionen börjar efter åldersklassens lägsta pensionsålder)
- den pension som tillvuxit av arbete och oavlönade perioder under den partiella ålderspensionens begynnelseår och senare till utgången av månaden före den då ålderspensionen börjar (med uppskovsförhöjning, om ålderspensionen börjar efter den lägsta pensionsåldern)
- tilläggspensionsandel från den offentliga sektorn beroende på om villkoret om anställningsförhållandets kontinuitet tills ålderspensionen börjar uppfylls. Kontinuitet innebär antingen tillräckliga årsinkomster eller oavbrutet anställningsförhållande till en offentlig arbetsgivare. Om ålderspensionen börjar vid en lägre pensionsålder förutsätts kontinuitet till den lägre pensionsåldern. Tilläggspensionsandelen efter den partiella ålderspensionen motsvarar sparandelens andel. Tilläggspensionsandelen som eventuellt beviljas omfattas också av uppskovsförhöjningen.
- eventuell tilläggspension som arbetsgivare inom den privata sektorn ordnat.

Arbetet måste upphöra för att personen ska få ålderspension efter partiell ålderspension. Om den som får partiell ålderspension har flera arbeten, ska det huvudsakliga arbetet upphöra. Utgångspunkten är att det är det arbete av vilket personen har fått mest inkomster under kalenderåret före det år då ålderspensionen börjar.

Det är möjligt att få ålderspension efter partiell ålderspension också vid en skyddad pensionsålder som gäller inom den privata sektorn eller en lägre yrkesbaserad pensionsålder inom den offentliga sektorn, om man har rätt till det. Om ålderspension efter partiell ålderspension beviljas före åldersklassens lägsta pensionsålder, förtidsminskas sparandelen av pensionen från den privata sektorn. Sparandelen från den offentliga sektorn förtidsminskas endast om ålderspensionen beviljas vid en sänkt pensionsålder inom den privata sektorn och denna är lägre än personens pensionsålder inom den offentliga sektorn.

Läs mer: www.telp.fi – Förmåner – Ålderspension – Belopp – Ålderspensionens belopp efter partiell förtida ålderspension

Partiell ålderspension och invalidpension

Om den som får partiell ålderspension blir arbetsoförmögen enligt arbetspensionslagarna, kan hen få invalidpension. Invalidpensionen är annars lika stor som för andra, men den partiella ålderspensionens andel utgör en del av invalidpensionen. Det innebär att

- pensionen alltid kommer att vara förtidsminskad på grund av den partiella ålderspensionen och därför så mycket mindre än om personen inte hade tagit ut partiell ålderspension
- om personen har arbetat mindre under tiden med den partiella ålderspensionen, är pensionstillväxten för arbetsinkomster och inkomsten för återstående tid mindre än den hade varit om personen hade fortsatt att arbeta heltid under tiden med den partiella pensionen.

Invalidpension efter partiell ålderspension innehåller

- den partiella ålderspensionen sådan som den har utbetalats
- sparandelen (den inte ännu beviljade intjänade delen baspensionen, som beräknats när den partiella ålderspensionen beviljades)
- den pension som intjänats för arbete och oavlönade perioder under det år då den partiella ålderspensionen började och efter det fram till utgången av året innan arbetsoförmågan inträdde
- den eventuella pensionsdelen för återstående tid (månaderna från ingången av det år då arbetsoförmågan inträdde till åldersklassens lägsta pensionsålder x den genomsnittliga månadsinkomsten under de fem sista kalenderåren före det år då arbetsoförmågan inträdde x 1,5 %)
- eventuell tilläggspension enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn
- eventuell tilläggspension som arbetsgivare inom den privata sektorn ordnat.

Om en person upplever att hens arbetsförmåga håller på att försämrats så att det senare blir aktuellt att ansöka om invalidpension, kan det vara bättre att låta bli att ansöka om partiell ålderspension. Förtidsminskningen av den partiella ålderspensionen utgör en bestående del av pensionen, om det senare beviljas invalidpension.

Om en invalidpension där det ingår partiell ålderspension lämnas vilande på grund av förvärvsarbete, betalas den partiella ålderspensionen ut också medan pensionen i övrigt är vilande. Om en invalidpension där det ingår partiell ålderspension upphör, fortsätter den partiella ålderspensionen att betalas ut enligt det tidigare beviljade beloppet.

Läs mer: www.telp.fi – Förmåner – Invalidpension – Belopp – Invalidpensionens belopp efter partiell förtida ålderspension

Efterlevandepension inom arbetspensionssystemet

Familjepension betalas till en avliden persons (förmånslåtarens) make och minderåriga barn. Familjepensionen beräknas utifrån en sådan invalidpension som förmånslåtarens skulle ha haft rätt till om hen på sin dödsdag hade blivit arbetsoförmögen och haft rätt till full invalidpension.

Förmånslåtarens fick partiell ålderspension

Om förmånslåtarens vid sin död fick partiell ålderspension, men inte ännu hade uppnått pensionsåldern enligt någon arbetspensionslag, är grunden för

familjepension den fulla invalidpension som förmånslåtare hade fått, om hen hade blivit arbetsoförmögen på sin dödsdag. Då beräknas grunden för familjepensionen på samma sätt som det anges ovan i texten om invalidpension efter partiell ålderspension.

Om förmånslåtare vid sin död fick partiell ålderspension och hade uppnått pensionsåldern enligt någon arbetspensionslag, beräknas grunden för familjepensionen på samma sätt som det anges ovan i texten om ålderspension efter partiell ålderspension.

Efterlevande maken får partiell ålderspension

Efterlevandepensionen minskas med beaktande av den efterlevande makens egna pensionsinkomster eller den pension som hen skulle ha rätt till om hen blev arbetsoförmögen vid tidpunkten för förmånslåtarens död.

Om den efterlevande maken får partiell ålderspension, betraktas som hens arbetspension den beräknade invalidpensionen, om den efterlevande maken inte hade uppnått pensionsåldern enligt någon arbetspensionslag på förmånslåtarens dödsdag. Den beräknade invalidpensionens belopp beräknas på samma sätt som ovan anges i texten om invalidpension efter partiell ålderspension.

Om den efterlevande maken får partiell ålderspension och har på förmånslåtarens dödsdag uppnått pensionsåldern enligt någon arbetspensionslag, betraktas den beräknade ålderspensionen som den efterlevande makens egen pension vid minskningen av efterlevandepensionen. Den beräknas i övrigt på samma sätt som ålderspension efter partiell ålderspension enligt beskrivningen ovan, men av den pension som den efterlevande maken tjänat in medan hen fått partiell ålderspension beaktas endast den pension som hen tjänat in före utgången av det år som föregår förmånslåtarens dödsår.

Folkpension

Det är inte möjligt att få partiell ålderspension som folkpension. När folkpensionens (sjuk- eller ålderspension) belopp beräknas för en person som får partiell ålderspension, läggs förtidsminskningen av den partiella ålderspensionen till som inkomst för pensionstagaren. Med andra ord beaktas partiell ålderspension som ett större belopp än den bruttopension som verkligen utbetalas vid beräkningen av pensionen från FPA.

I förtida ålderspension från FPA (möjlig ännu år 2026 för personer födda 1961) och ålderspension från FPA beaktas dessutom skillnaden mellan ålderspensionen enligt arbetspensionssystemet och den partiella ålderspensionen som förväntad arbetspension, om personen inte ännu har ansökt om ålderspension som arbetspension. Den förväntade ålderspensionen är en uppskattning av ålderspensionens belopp vid den lägsta pensionsåldern och den beräknas av arbetspensionssystemet. Uppskovsförhöjning minskar inte FPA-pensionen.

Den som får förtida ålderspension eller ålderspension från FPA har inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

Läs mer: www.telp.fi – Förmåner – Hur förmånen bestäms – Arbetspensionsbelopp som ska uppges till FPA

Efterlevandepension från FPA

En efterlevande make som inte har fyllt 65 år kan få efterlevandepension enligt folkpensionslagen. När efterlevandepensionens inkomstrelaterade kompletteringsbelopp beräknas för en person vars arbetspension innehåller en partiell ålderspension, betraktas förtidsminskningen av den partiella ålderspensionen som pensionstagarens inkomst. Med andra ord beaktas partiell ålderspension som ett större belopp än den pension som verkligen utbetalas.

Garantipension

På basis av partiell ålderspension uppkommer ingen rätt till garantipension. Om personen utöver den partiella ålderspensionen får någon annan finsk pension som berättigar till garantipension, beaktas den löpande partiella ålderspensionen som inkomst som minskar garantipensionen.

Annan arbetspension som inte ännu utbetalas räknas inte som inkomst. För att få garantipension måste man emellertid ansöka om alla de pensioner som man kan ha rätt till, också partiell ålderspension.

Garantipensionen minskas med procentsatsen för förtidsminskningen av den partiella ålderspensionen, om en person som får partiell ålderspension beviljas garantipension på basis av någon annan pension.

Utkomstskydd för arbetslösa

Partiell ålderspension utgör inget hinder för att få arbetslöshetsförmåner, och den partiella ålderspensionens belopp dras inte av från arbetslöshetsdagpenningens eller arbetsmarknadsstödet belopp. Arbetslöshetsdagpenningen för en person som får partiell ålderspension bestäms normalt utgående från arbetet före arbetslösheten.

Om arbetsmarknadsstöd betalas enligt behovsprövning räknas partiell ålderspension som inkomst som minskar arbetsmarknadsstödet.

Om en person som får partiell ålderspension får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar, kan hen få ålderspension som folkpension redan vid 64 års ålder utan att den förtidsminskas. Det gäller personer födda åren 1958–1961. Tilläggsdagarna med arbetslöshetsdagpenning avskaffas helt för dem som är födda 1965 eller senare.

Om en person får arbetslöshetsförmåner efter åldersklassens lägsta pensionsålder utgör det ett hinder för att uppskovsförhöjning ska tillkomma för samma tid.

Sjukförsäkring

Partiell ålderspension utgör inte hinder för sjukdagpenning och minskar inte heller dagpenningen. Den som får partiell ålderspension har rätt till sjukdagpenning om hen är oförmögen att utföra sitt vanliga arbete på grund av sjukdom. Även personer som får partiell ålderspension och är arbetslösa arbetssökande kan beviljas sjukdagpenning.

Sjukdagpenningen för personer som får partiell ålderspension bestäms utifrån årsinkomsten. Den partiella ålderspensionen beaktas inte vid beräkningen av årsinkomsten.

Rehabilitering

Partiell ålderspension är inget hinder för att få rehabiliteringspenning från FPA och minskar inte heller rehabiliteringspenningen. FPA-rehabiliteringspenningen för den som får partiell ålderspension bestäms utifrån årsinkomsten. Den partiella ålderspensionen beaktas inte vid beräkningen av årsarbetsinkomsten.

Rehabiliteringspenning inom arbetspensionssystemet bestäms som invalidpension som höjs med 33 procent. Utöver den partiella ålderspensionens del innehåller den sparandelen, den inte ännu beviljade intjänade pensionen och pensionsdelen för återstående tid, vilka alla höjs med 33 procent.

Bostadsbidrag

FPA stöder boendet på olika sätt. För att lätta på boendekostnaderna för hushåll och pensionstagare med låga inkomster betalas bl.a. allmänt bostadsbidrag och bostadsbidrag för pensionstagare. Enbart på basis av partiell ålderspension uppkommer ingen rätt till bostadsbidrag för pensionstagare. Det kan dock beviljas t.ex. på grund av annan pension som berättigar till bostadsbidrag för pensionstagare. Om en person som får partiell ålderspension inte har rätt till bostadsbidrag för pensionstagare, kan hen få allmänt bostadsbidrag. I fråga om bostadsbidrag räknas den partiella ålderspensionen som inkomst enligt det bruttobelopp som utbetalas, dvs. förtidsminskningen läggs inte till som inkomst.

Utkomststöd

Partiell ålderspension beaktas som inkomst enligt det utbetalda nettobeloppet vid beräkning av utkomststöd. Eftersom utkomststödet är en förmån som kommer i sista hand, förutsätts det i allmänhet att sökanden först ansöker om alla andra förmåner som hen kan ha rätt till. Partiell ålderspension behöver man dock inte ansöka om.

Handikappbidrag

Den som får partiell ålderspension kan få vårdbidrag för pensionstagare eller handikappbidrag för vuxna. Vilketdera bidraget sökanden har rätt till bestäms utifrån om sökanden får sådan pension som utgör grund för vårdbidrag, såsom full invalidpension, rehabiliteringsstöd eller ålderspension. Enbart på basis av partiell ålderspension har man inte rätt till vårdbidrag för pensionstagare, men nog till handikappbidrag för vuxna, om kriterierna för det uppfylls.

Vårdbidraget och handikappbidraget har tre nivåer. Inkomster och förmögenhet påverkar inte bidragets belopp och bidraget är skattefri inkomst.

Beskattning

Partiell ålderspension är pensionsinkomst, för vilken man får ett pensionsinkomstavdrag i beskattningen. Pensionsinkomstavdraget minskas visserligen på grund av alla löneinkomster som man får samtidigt.

Om man jämför situationer där en person får samma summa pengar antingen enbart som lön, enbart som pension eller som lön och pension, är det sistnämnda alternativet i teorin det beskattningsmässigt förmånligaste. Syftet är att på detta sätt stödja deltidsarbete bland pensionstagare.

Tabell. Partiell ålderspension och lön, euro. Personen är född 1963.

Intjänad pension när partiell ålderspension börjar	Partiell ålderspension (50 %)	Lönen under tiden med partiell ålderspension	Bruttoinkomst sammanlagt	Nettoinkomst	Skatteprocent	Skatteprocent för lön utan partiell ålderspension
1 500	608	0	608	608	0,0	0,0
1 500	608	1 500	2 108	1 923	8,8	10,4
1 500	608	3 000	3 608	2 715	24,8	22,8
2 000	811	0	811	811	0,0	0,0
2 000	811	2 000	2 811	2 329	17,2	14,8
2 000	811	4 000	4 811	3 306	31,3	29,0
3 000	1 217	0	1 217	1 190	2,2	0,0
3 000	1 217	3 000	4 217	3 023	28,3	22,8
3 000	1 217	6 000	7 217	4 488	37,8	36,1

LITA-förmåner

Om personen har haft ett skadefall till följd av ett olycksfall i arbetet (eller yrkessjukdom) eller trafikskada (LITA-förmåner) före partiell ålderspension, lönar det sig knappast för personen att ta ut partiell ålderspension. I allmänhet är LITA-förmåner större än partiell ålderspension, vilket leder till att den partiella ålderspension antagligen skulle bli noll efter avdrag av LITA-förmånen.

Det kan uppstå en sådan situation att en person har tagit ut partiell ålderspension och blir därefter beviljad en LITA-förmån så att skadefallet konstateras ha inträffat innan den partiella ålderspensionen började. I sådana fall kan den partiella ålderspensionen inte längre dras in (om det har gått mer än 3 månader från beslutet). Som partiell ålderspension betalas då minst den intjänade pension (efter justering med livslängdskoefficienten) som har tillvuxit från början av året efter skadefallet, dock inte mer än den partiella ålderspensionens belopp normalt, utan LITA-förmånen, skulle vara.

Om ett LITA-skadefall inträffar medan personen får partiell ålderspension, dras LITA-förmånen av från den partiella ålderspensionen först när personen uppnår pensionsåldern.

Om en person som fått partiell ålderspension har beviljats invalidpension, dras LITA-förmånen inte av från den partiella ålderspensionens andel av invalidpensionen före pensionsåldern, men nog från den övriga pensionen.

En LITA-förmån som betalas på grund av ett skadefall som inträffat medan personen har fått delinvalidpension dras av från den del av delinvalidpensionen som överstiger den partiella ålderspensionen först ett år efter skadefallet.

Läs mer: www.telp.fi – Hur förmånen bestäms – Avdrag för primära förmåner

Utländska förmåner och utbetalning till utlandet

Om personen får någon social förmån från utlandet, kan dessa förmåner påverkas av att partiell ålderspension beviljas. Pensionstagaren kan själv ta reda på det hos den som betalar ut förmånen.

Utländska pensioner utgör inget hinder för partiell ålderspension. Partiell ålderspension betalas också till utlandet, i likhet med andra arbetspensioner.

Vad arbetsgivaren bör beakta

Arbetsgivaren ska i mån av möjlighet ordna med deltidarbete, om den som tar ut partiell ålderspension vill börja arbeta deltid. I arbetstidslagen uttrycks det så här:

På begäran av arbetstagaren ska arbetsgivaren i första hand ordna arbetet så att arbetstagaren kan förkorta sin ordinarie arbetstid i syfte att gå i partiell förtida ålderspension eller delinvalidpension eller utföra deltidarbete under partiell sjukfrånvaro.

Arbetsgivaren har dock ingen skyldighet att ordna med deltidarbete, om det inte är möjligt med hänsyn till produktions- och serviceverksamheten. Arbetstagaren har inte heller någon subjektiv rätt till deltidarbete.

Arbetstagaren behöver inte uppge för arbetsgivaren att hen får partiell ålderspension, om arbetstagaren inte kräver ändringar av sin arbetstid med anledning av den partiella pensionen. Arbetsgivaren har inte heller rätt att från pensionsanstalten få information om att arbetsgivaren får partiell ålderspension.

Den partiella ålderspensionens belopp och lönen har ingen direkt koppling till varandra, och arbetsgivaren behöver inte avtala om lön av en viss storlek på grund av den partiella pensionen.

